

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI DO SPRAW PETYCJI**
(NR 200)
z dnia 23 lipca 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Petycji (nr 200)

23 lipca 2019 r.

Komisja do Spraw Petycji, obradująca pod przewodnictwem posła **Sławomira Jana Piechoty (PO-KO)**, przewodniczącego Komisji do Spraw Petycji, rozpatrzyła:

- odpowiedź Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na dezyderat nr 156 skierowany do Prezesa Rady Ministrów w sprawie zmiany przepisów o ochronie zabytków;**
- odpowiedź Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 166 skierowany do Prezesa Rady Ministrów w sprawie zmian w przepisach ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie;**
- petycję w sprawie zmiany art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (Dz.U. z 2018 r. poz. 359) w zakresie aktualizacji odesłania do przepisów dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej (BKSP-145-527/19);**
- petycję w sprawie zmiany art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r., poz. 2204 ze zm.) poprzez rozszerzenie katalogu celów publicznych o produkcję energii elektrycznej i energii cieplnej na potrzeby publiczne (BKSP-145-539/19);**
- petycję w sprawie zmiany ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2018 r. poz. 2174 ze zm.) w zakresie umożliwienia gminom odliczania podatku naliczonego od wydatków na budowę mieszkań socjalnych (BKSP-145-542/19);**
- projekty dezyderatów:**
 - w sprawie rozszerzenia możliwości przyznawania organizacjom pozarządowym małych grantów na zadania publiczne.**
 - w sprawie kształcenia i zdobywania uprawnień zawodowych przez specjalistów psychoterapii uzależnień oraz instruktorów terapii uzależnień.**
 - w sprawie aktualizacji przepisów ustawy o komercjalizacji państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej Poczta Polska.**
 - w sprawie zmiany stawek w zakresie kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli, motorowerów niebędących własnością pracodawcy.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Magdalena Gawin** podsekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego wraz ze współpracownikami, **Marcin Wróblewski** zastępca dyrektora Departamentu Polityki Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Zagranicznych, **Piotr Czepulonis** naczelnik w Departamencie Prawno-Traktatowym MSZ, **Wojciech Ulitko** zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego Ministerstwa Sprawiedliwości wraz ze współpracownikiem, **Paweł Korobłowski** zastępca dyrektora Departamentu Elektroenergetyki i Ciepłownictwa Ministerstwa Energii wraz ze współpracownikiem, **Andrzej Kosiński** zastępca dyrektora Departamentu Higieny Środowiska Głównego Inspektoratu Sanitarnego, **Marek Surmacz** zastępca głównego inspektora ochrony środowiska wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Kubaszewski** naczelnik Wydziału Wykonywania oraz Ograniczania Praw do Nieruchomości w Departamencie Gospodarki Nieruchomościami Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju wraz ze współpracownikiem, **Anna Mytyk** naczelnik wydziału w Departamencie Podatku od Towarów i Usług Ministerstwa Finansów, **Alicja Banaszek** główny specjalista w Departamencie Wspierania Polityk Gospodarczych MF, **Marek Wójcik** pełnomocnik Zarządu Związku Miast Polskich oraz **Tomasz Kuszlejko** asystent przewodniczącego Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Micał**, **Małgorzata Nowak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komunikacji Społecznej.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Szanowni państwo, witam i otwieram wyjątkowe posiedzenie naszej Komisji, bo to jest, proszę państwa, 200. posiedzenie Komisji ds. Petycji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w tej kadencji.

Dziękuję wszystkim, którzy przybyli na to posiedzenie, bo dzięki temu mimo trwającego lata i pewnie różnych innych planów możemy rozpatrzyć ważne sprawy i nadać im dalszy bieg.

Od razu na początku chciałem powiedzieć o bardzo radosnej okoliczności z ostatniego posiedzenia, na którym z inicjatywy Komisji do Spraw Petycji została uchwalona ustawa zmieniająca prawo o adwokaturze i ustawa o radcach prawnych, wydłużająca okres dla zdania egzaminu adwokackiego czy radcowskiego, jeżeli aplikantka jest w ciąży, urodzi dziecko, bądź aplikantka lub aplikant ciężko zachoruje. Trwało to długo, bo prawie 3 lata. Przypomnę, że na początku wiele wskazywało, iż petycja może zostać odrzucona, bo były raczej mało przychylnie stanowiska ważnych dla rozstrzygnięcia tej sprawy uczestników postępowania. Ostatecznie, dzięki naszej też cierpliwości, drażnieniu, na czym polegają te opory i dlaczego miałyby one przesądzić o przekreśleniu tej inicjatywy, okazało się, że wszyscy, w tym Ministerstwo Sprawiedliwości oraz oba samorządy, radcowski i adwokacki, ostatecznie poparły tę inicjatywę. Myślę, że wszyscy jesteśmy przekonani, że ta inicjatywa, ta zmiana będzie dobrze służyć wszystkim zainteresowanym.

W projekcie porządku tego posiedzenia... Przede wszystkim stwierdzam, że mamy kworum wymagane regulaminem Sejmu do skutecznego prowadzenia obrad i prawidłowego podejmowania decyzji. W projekcie porządku tego posiedzenia mamy następujące rzeczy. W punkcie pierwszym rozpatrzenie odpowiedzi Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na dezyderat nr 156 skierowany do Prezesa Rady Ministrów w sprawie zmiany przepisów o ochronie zabytków.

W punkcie drugim rozpatrzenie odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 166 skierowany do Prezesa Rady Ministrów w sprawie zmian w przepisach ustawy z 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustawy z 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie.

W punkcie trzecim rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 7 ust. 4 ustawy z 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów w zakresie aktualizacji odesłania do przepisów dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej.

W punkcie czwartym rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami poprzez rozszerzenie katalogu celów publicznych o produkcję energii elektrycznej i energii cieplnej na potrzeby publiczne.

W punkcie piątym rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług w zakresie umożliwienia gminom odliczania podatku naliczonego od wydatków na budowę mieszkań socjalnych.

Proponuję byśmy dodatkowo, w ramach porządku tego posiedzenia, przyjęli cztery dezyderaty, będące efektem naszych wcześniejszych decyzji. Projekty dezyderatów:

Pierwszy w sprawie rozszerzenia możliwości przyznawania organizacjom pozarządowym małych grantów na zadania publiczne.

W punkcie drugim – w sprawie kształcenia i zdobywania uprawnień zawodowych oraz specjalistów psychoterapii uzależnień oraz instruktorów terapii uzależnień.

Trzeci dezyderat w sprawie aktualizacji przepisów ustawy o komercjalizacji państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej Poczta Polska.

Czwarty dezyderat w sprawie zmiany stawek w zakresie kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli, motorowerów niebędących własnością pracodawcy.

Czy do takiej propozycji porządku obrad są uwagi? Nie widzę. Uznaję zatem, iż porządek posiedzenia został przyjęty.

Przystępujemy do jego rozpatrzenia. Proszę przedstawiciela Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o przedstawienie odpowiedzi na dezyderat nr 156 skierowany do Prezesa Rady Ministrów w sprawie zmiany przepisów o ochronie zabytków.

Kto z państwa? Pani? Bardzo proszę, proszę się przedstawić i proszę o przedstawienie odpowiedzi ministra.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Magdalena Gawin:

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, szanowni państwo, nazywam się Magdalena Gawin. Jestem wiceministrem kultury i dziedzictwa narodowego oraz generalnym konserwatorem zabytków.

Odpowiadając na dezyderat nr 156 Komisji do Spraw Petycji z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie zmiany przepisów o ochronie zabytków uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Przepraszam bardzo, czy ja jestem dobrze słyszalna?

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Pani minister, proszę się może przesiąść tak, żeby pani była twarzą do wszystkich. Będzie i pani wygodniej, i będziemy panią lepiej słyszeć. Tak, bardzo proszę się swobodnie przesiąść.

Podsekretarz stanu w MKiDN Magdalena Gawin:

Bardzo dziękuję. Jeszcze raz. Szanowni państwo, odpowiadam na dezyderat nr 156 Komisji do Spraw Petycji z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie zmiany przepisów o ochronie zabytków i uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień. Przedmiotem dezyderatu nr 156 są wnioski dotyczące nowelizacji ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami zawarte w petycji 145-413/18. Niniejsza odpowiedź, zgodnie ze zobowiązaniem Prezesa Rady Ministrów została przygotowana w porozumieniu z zainteresowanymi członkami Rady Ministrów, czyli z ministrem finansów w zakresie postulatu nr 3 oraz z ministrem inwestycji i rozwoju w zakresie postulatów 4, 5 i 7.

Na wstępie należy wskazać, że zarządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego został powołany zespół do opracowania projektu nowej ustawy regulującej sprawę ochrony zabytków. W pracach zespołu biorą udział pracownicy ministerstwa i eksperci zewnętrzni. W sytuacji, gdy przygotowany jest całościowy projekt nowej ustawy o ochronie zabytków, nie jest zasadne dokonywanie punktowych zmian w obecnie obowiązującej ustawie, gdyż tego typu doraźne nowelizacje nie sprzyjają spójności i kompletności regulacji. Minister kultury i dziedzictwa narodowego zapewnia, że w toku pracy nad projektem nowej regulacji, wszelkie zastrzeżenia i uwagi dotyczące obecnie funkcjonujących w obszarze ochrony zabytków instytucji prawnych zostaną starannie rozważone i w miarę potrzeby uwzględnione.

Przypominam także, że obszerne stanowisko ministerstwa kultury i dziedzictwa narodowego zostało przedstawione w formie pisemnej w odpowiedzi premiera Glińskiego

skierowanej w dniu 5 lipca 2019 r. Odnosząc się do poszczególnych postulatów zawartych w petycji 145-413/18, pragnę zwrócić uwagę na kilka kwestii. Kluczowe z punktu widzenia przedmiotowych rozważań w zakresie projektowanych zmian jest w moim przekonaniu poinformowanie państwa o przygotowywanej zmianie rozporządzenia w sprawie prowadzenia gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków, która jest na etapie kierowania projektu do uzgodnień międzyresortowych. Najważniejsze zmiany rozporządzenia dotyczą rozbudowanej karty adresowej zabytków, która będzie zawierała dodatkowe rubryki przeznaczone na historię, opis i wartości obiektu, a także miejsce na złożenie podpisu przez wojewódzkiego konserwatora zabytków. Oznaczać to będzie, że treść karty została sprawdzona pod względem merytorycznym przez organ specjalistyczny.

Kolejną zmianą, wychodząc naprzeciw postulatowi kierowanemu do ministra kultury i dziedzictwa narodowego w zakresie włączenia właścicieli zabytków w proces ujęcia zabytku w gminnej ewidencji zabytków, jest obowiązek zawiadamiania o zamiarze włączenia i wyłączenia karty ewidencyjnej do GEZ na co najmniej 14 dni przed planowanymi włączeniami. Dzięki tej zmianie właściciel zabytku nieruchomości, co do którego planowane jest włączenie do GEZ, czyli gminnej ewidencji zabytków, będzie mógł odnieść się bezpośrednio do zasadności włączenia obiektu posiadanego do GEZ-u.

Postulat mający na celu objęcie ogólnym postępowaniem administracyjnym wpisu nieruchomości zabytkowej do gminnej ewidencji zabytków, tak by wpis był decyzją administracyjną, określał organ odwoławczy, a w uzasadnieniu określał, co jest przedmiotem ochrony, jakie są zasady ochrony, należy ocenić negatywnie.

Szacuje się, że w gminnych ewidencjach zabytków figuruje około miliona obiektów. W części gmin ewidencja dotąd nie powstała, więc w bliskiej perspektywie czasowej należy spodziewać się rozszerzenia zasobu o kolejnych kilkaset obiektów. Nie ma wątpliwości, że postępowanie administracyjne w sprawie włączenia zabytków do GEZ byłoby nieporównanie bardziej czasochłonne od obecnego trybu.

Przyjęcie propozycji zawartej w petycji wiązałoby się z koniecznością znacznego zwiększenia zatrudnienia w urzędach gmin wojewódzkich urzędach ochrony zabytków oraz w zależności, jaki organ zostałby wskazany jako odwoławczy w SKO lub w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Już dziś pracownicy organów konserwatorskich szczebla wojewódzkiego, których w skali całego kraju jest tylko ponad 700 osób, obsługują ponad 100 tys. różnych postępowań administracyjnych rocznie. Nie ma możliwości zwiększenia liczby postępowań administracyjnych prowadzonych w wojewódzkich urzędach ochrony zabytków bez zwiększenia obsady kadrowej w tych urzędach. Szacunkowe koszty wdrożenia procedury administracyjnej to 250 mln rocznie.

Podkreślenia wymaga, że choć z włączeniem nieruchomości do gminnej ewidencji zabytków wiążą się pewne ograniczenia dla jej właściciela, to jednak są one znacznie mniejsze niż w przypadku wpisu do rejestru zabytków. De facto żadne nakazy ani zakazy kierowane do właściciela nie pojawiają się automatycznie wraz z ujęciem zabytków w ewidencji. Najpoważniejszym skutkiem włączenia do GEZ-u jest to, że zarówno uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy, jak i pozwolenie na budowę wymagają uzgodnienia z konserwatorem.

Szanowni państwo, zadaniem państwa polskiego zgodnie z art. 5 konstytucji jest strzec dziedzictwa narodowego. To jest zadanie zapisane w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zadaniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego jest ochrona układów urbanistycznych dziedzictwa architektury, którego fundamentem jest gminna ewidencja zabytków. Wiemy, że dzięki gminnej ewidencji zabytków wojewódzki konserwator zabytków może na mocy przyznanego mu uprawnień uzgodnić bądź nie uzgodnić dane zamierzenie inwestycyjne.

Pragnę wskazać, że w latach 2010–2018 konserwator uzgodnił ponad 5 tys. rozbiórek obiektów włączonych do GEZ-u. Wszelkie działania w zakresie zmian legislacyjnych wymagają zatem bardzo wnikliwych analiz. Jak wspomniałam na początku, obecnie trwają prace nad regulacją, która w sposób kompleksowy będzie obejmowała ochroną wszystkie rodzaje dziedzictwa.

Pragnę przypomnieć, że dziedzictwo kultury to nie tylko zabytki nieruchome i ruchome, ale także dziedzictwo niematerialne i podwodne. Równolegle Ministerstwo Spraw Zagranicznych prowadzi prace na rzecz ratyfikacji Konwencji UNESCO w sprawie ochrony dziedzictwa podwodnego, co także ma wpływ na zakres projektowanych rozwiązań odnośnie do ewentualnej transpozycji postanowień konwencji do prawa krajowego. Przewidywany termin złożenia projektu ustawy to pierwsza połowa przyszłej kadencji Sejmu.

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję, pani minister.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę.

Szanowni państwo, dzieląc opinię naszego stałego doradcy, też uważam, że jest to odpowiedź wyczerpująca, bardzo szeroko omawiająca kwestie poruszone w petycji. Pani minister podała tylko streszczenie tych najistotniejszych elementów.

W tej sytuacji proponuję przyjęcie odpowiedzi Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na dezyderat nr 156 skierowany do Prezesa Rady Ministrów w sprawie zmiany przepisów o ochronie zabytków. Czy wobec takiej propozycji są uwagi? Nie widzę, a zatem uznaję, iż Komisja przyjęła odpowiedź.

Dziękujemy pani minister.

Przechodzimy do kolejnego punktu. Bardzo proszę przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości o przedstawienie odpowiedzi na dezyderat nr 166 skierowany do Prezesa Rady Ministrów w sprawie zmian w przepisach ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie.

Kto z państwa zechce? Bardzo proszę. Proszę się przedstawić i proszę o przedstawienie.

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego Ministerstwa Sprawiedliwości Wojciech Ulitko:

Bardzo dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, nazywam się Wojciech Ulitko. Jestem zastępcą dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego Ministerstwa Sprawiedliwości.

Pragnę przedstawić stanowisko Ministra Sprawiedliwości odnośnie do petycji, nad którą w dezyderacie nr 166 Komisji do Spraw Petycji Wysoka Komisja raczyła się pochylić. Pierwsze zagadnienie poruszone w dezyderacie, wynikające z rozpatrzenia przez Komisję ds. Petycji nr 145-471/19 dotyczy nadania nowego brzmienia art. 57b § 6 Prawa o ustroju sądów powszechnych. Z uwagi na fakt, iż w obecnym brzmieniu przepis ten odwołuje się do art. 65 ustawy z 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym, tj. aktu prawnego uchylonego mocą art. 135 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym.

Powyższe spostrzeżenie pozostaje w pełni zasadne. Art. 57b § 6 Prawa o ustroju sądów powszechnych nakazuje dołączyć do oceny kwalifikacji kandydata na wolne stanowisko sędziowskie, zajmującego stanowisko sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu administracyjnego oraz sędziego sądu wojskowego m.in. odpisy dokumentów dotyczących wyknięcia uchybień, o których mowa w art. 65 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym.

Jako że ustawa ta została uchylona i zastąpiona ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r., w pełni uzasadnione pozostaje utrzymanie regulacji nakazującej dołączenie do kwalifikacji kandydata na wolne stanowisko sędziowskie dokumentów wskazujących mu wyknięcie uchybienia dokonane przez Sąd Najwyższy, co następuje w przypadku stwierdzenia przy rozpoznawaniu sprawy oczywistej obrazy przepisów, a zatem może stanowić cenne źródło informacji przy dokonywaniu oceny kandydata. Przepisy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym zawierają stosowną normę prawną, będącą odpowiednikiem dotychczasowego art. 65 ustawy z 2002 r., tj. art. 97 § 1. Tym samym uczynienie zadość postulatowi nowej nowelizacji w tym zakresie jest w pełni uzasadnione i pożądane.

Odnosząc się do pozostałej części propozycji zawartej w petycji w zakresie, w jakim miałyby ona polegać na zastąpieniu dotychczasowego odwołania do art. 37 § 4 i art. 40 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych wyrażeniem „uchybień”, o którym mowa w art. 37 § 3, art. 46 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, w ocenie

Ministra Sprawiedliwości nie zasługuje ona na poparcie. Nie jest zrozumiałe bowiem, z jakich powodów miałyby dojść do zastąpienia odwołania się do przepisów art. 37 § 4 i art. 40 § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, regulujących wszak odpowiednio zwrócenie sędziemu uwagi na piśmie w przypadku uchybienia w zakresie sprawności postępowania sądowego oraz wytknięcie uchybienia w razie stwierdzenia przy rozpoznawaniu sprawy oczywistej obrazy przepisów dokonywane przez sąd apelacyjny lub sąd okręgowy jako sąd odwoławczy, do których nawiązuje treść odsyłającego przepisu art. 57b § 6.

Odwołanie do przepisu art. 37 § 3 i art. 46 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, które nie mają związku z materią regulowaną w art. 57b § 6 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, a ponadto pierwszy z nich został już uchylony. Nawet gdyby założyć omyłkę autora petycji i przyjąć, że zamierzał on zawrzeć w treści art. 57b § 6 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, odesłanie do art. 37 § 3 i art. 46 § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, nie zaś do ustawy o Sądzie Najwyższym 8 grudnia 2017 r., także wskazane przepisy ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych nie pozostają w związku z treścią regulacji art. 57b § 6, a w konsekwencji odesłanie do nich należałoby uznać za oczywiście wadliwe.

Konkludując, za zasadne należy przyjąć nadanie artykułowi 57b § 6 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych następującego brzmienia: „Do oceny kwalifikacji kandydata, o którym mowa w § 1, dołącza się odpisy znajdujące się w aktach osobowych prawomocnych wyroków orzekających karę dyscyplinarną oraz dokumentów dotyczących zwrócenia uwagi lub wytknięcia uchybienia, o których mowa w art. 37 § 4 i art. 40 § 1 ustawy, a także art. 97 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym”.

Drugie zagadnienie poruszone w dezyderacie, a wynikające z rozpatrzenia przez Komisję do Spraw Petycji, petycji nr 145-472/19 dotyczy nadania nowego brzmienia art. 42 § 1, art. 43 § 1 i 3 oraz art. 110 § 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie w zakresie zastąpienia odwołania do sądów wojewódzkich odwołaniem do sądów okręgowych.

Odnosząc się do tego zagadnienia, mając także na uwadze prezentowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości stanowisko dotyczące choćby analogicznej co do istoty petycji skierowanej do Ministra Sprawiedliwości, zmierzającej do dokonania nowelizacji ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, zauważyć trzeba, że stosownie do art. 4 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1991 r., ilekroć w obowiązujących przepisach jest mowa o sądzie wojewódzkim, organach sądu wojewódzkiego albo o sędziach sądu wojewódzkiego, należy przez to rozumieć odpowiednio sąd okręgowy, organy sądu okręgowego albo sędziów sądu okręgowego. Mając powyższe na uwadze, nie istnieje konieczność nowelizacji prawa o notariacie w powyższym zakresie. Tym niemniej w ramach planowanej reformy ustrojowej sądownictwa powszechnego, obejmującej także zagadnienia struktury sądów, deklarujemy, iż zostaną dokonane zmiany w regulacji prawnych zawierających odwołania do sądów wojewódzkich.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję panu dyrektorowi.

Petycje, których dotyczył dezyderat, referowali państwo posłowie: pani poseł Kornelia Wróblewska i pan poseł Robert Warwas. Chciałbym spytać pana posła o pana stanowisko w sprawie odpowiedzi.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, pan dyrektor bardzo szczegółowo przedstawił odpowiedź na dezyderat w tych dwóch obszarach. Rekomenduję przyjęcie odpowiedzi Ministerstwa Sprawiedliwości. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Również nasz stały doradca pan Krzysztof Pater rekomenduje przyjęcie odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości. Ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę.

Czy wobec propozycji przyjęcia odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 166 kierowany do Prezesa Rady Ministrów są jakieś uwagi? Nie widzę. Uznaję, iż Komisja przyjęła odpowiedź Ministra Sprawiedliwości. Dziękuję panu dyrektorowi.

Przechodzimy do kolejnego punktu. Bardzo proszę pana posła Roberta Warwasa o przedstawienie petycji w sprawie zmiany art. 7 ust. 4 ustawy z 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów w zakresie aktualizacji odesłania do przepisów dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej.

Posel Robert Warwas (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, przedmiotem petycji jest podjęcie inicjatywy ustawodawczej, polegającej na zmianie art. 7 ust. 4 ustawy z 22 czerwca 2001 r. o wykonaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zasobów.

Petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu oraz spełnia wszelkie wymogi formalne.

Art. 7 ust. 4 ustawy o wykonaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zasobów stanowi, że do udzielenia odmowy, udzielenia zmiany i cofnięcia pozwolenia lub ograniczenia jego zakresu w stosunku do wniosku stosuje się odpowiednio ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo o działalności, która utraciła moc obowiązywania z dniem 30 grudnia 2011 r. na mocy art. 66 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. Natomiast ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej została uchylona na mocy art. 92 ustawy z dnia 6 marca 2018 r., przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej.

Jednocześnie przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców nie zawierały analogicznej reguły interpretacyjnej, nakazującej traktowanie odesłań do przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej jako odesłań do właściwych przepisów ustawy – Prawo przedsiębiorców.

Z uwagi na powyższe należy uznać, że w praktyce stosowania przepisów ustawy o wykonaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zasobów wątpliwości może budzić ustalenie, czy odesłanie zawarte w art. 7 ust. 4 tej ustawy należy traktować jako odesłanie do właściwych przepisów ustawy – Prawo przedsiębiorców, czy też należy przyjąć, że według obowiązującego prawa jest to odesłanie puste.

Reasumując, uwzględniając powyższe argumenty, należy uznać za zasadny postulat dotyczący korekty odesłania zawartego w treści art. 7 ust. 4 ustawy o wykonaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zasobów. Ustawodawca powinien jednoznacznie przesądzić, czy do udzielenia odmowy, udzielenia zmiany i cofnięcia pozwolenia lub ograniczenia jego zakresu w stosunku do wniosku należy stosować odpowiednio właściwe przepisy ustawy – Prawo przedsiębiorców.

Proponuję więc uwzględnienie zmiany brzmienia art. 7 ust. 4 ustawy o wykonaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zasobów, poprzez skierowanie przez Komisję dezyderatu do Ministerstwa Obrony Narodowej o podjęcie działań zmierzających do wprowadzenia wyżej wymienionych zmian przy najbliższej nowelizacji ustawy.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Kto z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę.

Jest rekomendacja, byśmy skierowali dezyderat, przy czym, panie pośle, ja nie wiem, jak to sprecyzować, jak tu określić adresata, bo pan Krzysztof Pater, nasz stały doradca sugeruje, aby ze względu na to, iż petycja ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej dotyczy...

Posel Robert Warwas (PiS):

Tak, tak, tak. Dobrze.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

...a z drugiej strony do Ministra Przedsiębiorczości i Technologii być może, a może do Prezesa Rady Ministrów. Proszę pana o propozycję.

Posel Robert Warwas (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, myślę, że ten dezyderat byśmy skierowali do Prezesa Rady Ministrów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Zatem jest rekomendacja, aby w tej sprawie Komisja wystąpiła z dezyderatem do Prezesa Rady Ministrów. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie widzę. Uznaję, iż Komisja podjęła taką decyzję. Dziękuję.

Ponownie proszę pana posła Roberta Warwasa o przedstawienie kolejnej petycji, tym razem dotyczącej art. 6 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami poprzez rozszerzenie katalogu celów publicznych o produkcję energii elektrycznej i energii cieplnej na potrzeby publiczne.

Posel Robert Warwas (PiS):

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, przedmiotem petycji jest podjęcie inicjatywy ustawodawczej polegającej na zmianie art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami poprzez dodanie do katalogu następujących celów publicznych: po pierwsze, produkcja energii elektrycznej na potrzeby publiczne, po drugie, produkcja energii cieplnej na potrzeby publiczne, po trzecie, budowa i utrzymanie obiektów służących do produkcji energii elektrycznej lub cieplnej na potrzeby publiczne.

Petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu oraz spełnia wszelkie wymogi formalne.

Proponowana nowelizacja ma umożliwić wywłaszczenie gruntów pod realizację tych celów oraz pozyskanie dla tych typów obiektów decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego tam, gdzie nie ma miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto proponuje się, aby wprowadzić rozwiązania dopuszczające wywłaszczenie gruntów pod wyżej wymienione cele na rzecz podmiotów uprawnionych do realizacji tych celów na podstawie koncesji. Art. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami zawiera katalog celów publicznych. Treść tego przepisu jednoznacznie przesądza o tym, że celem publicznym w rozumieniu tej ustawy są tylko te cele, które zostały wyraźnie wskazane w tym katalogu, oraz te, które za cele publiczne zostały uznane w innych ustawach.

Mając na uwadze postulaty przedstawione w petycji, trzeba wyjaśnić, że obowiązujące ustawodawstwo nie daje podstaw do tego, by traktować je jako cele publiczne. Uznanie określonego celu za cel publiczny ma istotne znaczenie, ponieważ zgodnie z przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami uzasadnia dokonanie wywłaszczenia.

Mając na uwadze powyższe kryteria, należy stwierdzić, że cele wskazane w petycji mogą należeć do kategorii celów publicznych, uzasadniając wywłaszczenie w świetle art. 21 ust. 2 konstytucji. Warto bowiem zauważyć, że z energii elektrycznej oraz energii cieplnej wytwarzanej w różny sposób korzysta całe społeczeństwo. Tym samym w interesie ogółu leży to, aby energie te były wytwarzane w sposób nieprzerwany, bezpieczny dla środowiska i bez nadmiernych kosztów.

Ponadto w petycji proponuje się wprowadzenie regulacji dopuszczających wywłaszczenie gruntów pod cele publiczne na rzecz podmiotów uprawnionych do realizacji tych celów na podstawie koncesji. W świetle obowiązującego ustawodawstwa wywłaszczenie nie jest dopuszczalne na rzecz jakiegokolwiek innego podmiotu niż wskazane podmioty publicznoprawne. Nie mniej nie oznacza to, aby cel inwestycyjny, dla którego realizacji dokonane jest wywłaszczenie, mógł być realizowany jedynie przez podmioty publicznoprawne. Zatem, po uprzednim wywłaszczeniu nieruchomości i Skarbu Państwa bądź

jednostka samorządu terytorialnego może przekazać uprawnienia do nieruchomości podmiotom realizującym cel publiczny dla którego dokonane zostało wywłaszczenie.

Reasumując, wydaje się, iż cele wskazane w petycji, tj. produkcja energii elektrycznej na potrzeby publiczne, produkcja energii cieplnej na potrzeby publiczne, budowa i utrzymanie obiektów służących do produkcji energii elektrycznej lub cieplnej na potrzeby publiczne, mogą należeć do kategorii celów publicznych uzasadniających wywłaszczenie w świetle art. 21 ust. 2 konstytucji. Trzeba również podkreślić, iż rozważając możliwość wprowadzenia regulacji dopuszczającej wywłaszczenie pod cele wskazane w petycji, należałoby również ocenić nie tylko to, czy rozwiązanie to jest prawnie dopuszczalne, ale również czy jest ono uzasadnione z gospodarczego punktu widzenia.

Jeśli chodzi o propozycje wprowadzenia regulacji dopuszczającej wywłaszczenie gruntu pod cele publiczne na rzecz podmiotów uprawnionych do realizacji tych celów na podstawie koncesji, to należy wskazać, iż obowiązujące ustawodawstwo zawiera pewne instrumenty pozwalające Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego przekazać wywłaszczoną nieruchomość podmiotowi prywatnemu realizującemu cel publiczny. Gdyby jednak w ocenie ustawodawcy instrumenty te były niewystarczające, może on rozważyć wprowadzenie rozwiązań, które prowadziłyby do wywłaszczenia nieruchomości bezpośrednio na rzecz podmiotów prywatnych.

Niemniej jednak biorąc pod uwagę orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, istnieje ryzyko, iż tego rodzaju regulacje byłyby w zależności od przyjętego wzorca kontroli, uznane za niezgodne z art. 21 ust. 2 lub art. 64 w związku z art. 31 ust. 3 konstytucji.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Na posiedzeniu są przedstawiciele Ministra Energii. Jakie jest wasze stanowisko? Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Elektroenergetyki i Ciepłownictwa Ministerstwa Energii Paweł Korobłowski:

Dzień dobry. Paweł Korobłowski, Ministerstwo Energii Departament Elektroenergetyki i Ciepłownictwa.

W naszej opinii skierowanej do Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju 19 lipca stwierdziliśmy, że intencją Ministra Energii jest jak najbardziej popieranie usprawnienia realizacji procesów inwestycyjnych związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej. Natomiast według naszej opinii tego rodzaju usprawnienia nie muszą wiązać się z procesem wywłaszczenia gruntów, wywłaszczenia nieruchomości. Istotne jest dysponowanie odpowiednim tytułem prawnym przez inwestorów umożliwiającym sprawną realizację inwestycji celu publicznego. W ten sposób zreferowałem treść naszej opinii podpisanej przez podsekretarza stanu skierowanej do Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję panu dyrektorowi.

Bardzo proszę przedstawiciela Ministra Inwestycji i Rozwoju. Proszę pana.

Naczelnik Wydziału Wykonywania oraz Ograniczania Praw do Nieruchomości w Departamencie Gospodarki Nieruchomościami Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju Grzegorz Kubaszewski:

Witam serdecznie. Grzegorz Kubaszewski naczelnik wydziału w Departamencie Gospodarki Nieruchomościami Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju.

Wysoka Komisjo, szanowni państwo, otóż art. 6 w ustawie o gospodarce nieruchomościami zawiera obszerny katalog celów publicznych. Umieszczenie go w ustawie o gospodarce nieruchomościami od razu wskazuje i łączy go w naturalny sposób z uwagi chociażby na zapisy art. 21 ust. 2 konstytucji z instytucją wywłaszczenia nieruchomości. Ponieważ jest to katalog inwestycji tudzież pewnych czynności o charakterze nieinwestycyjnym, jak ochrona środowiska, my jesteśmy jakby depozytariuszem tych celów

i każdorazowo pytamy właściwy resort, jak w przypadku Ministerstwa Energii, jeżeli chodzi o urządzenia służące do wytworzenia tej energii.

Powiem to na przykładzie chociażby dróg. Nie wszystkie drogi są uznawane za cel publiczny. Jedynie te, które służą ogółowi, czyli mają ten charakter dróg publicznych. W dzisiejszym porządku prawnym ustawa o gospodarce nieruchomościami... inwestycje służące budowie urządzeń służących do wytworzenia energii elektrycznej nie są uznane za inwestycje celu publicznego.

Przychylając się do stanowiska BAS-u, można byłoby, rozważając potrzebę wprowadzenia tego typu inwestycji do katalogu celów publicznych, uwzględnić pewne elementy gospodarcze i charakter takich inwestycji, czy ona będzie zaspokajała potrzeby ogółu, czy będzie zaspokajała potrzeby jakieś wąskiej grupy i nie będzie miała tego przedmiotu publicznego. To jest jedna rzecz.

Oczywiście cel publiczny umożliwia zastosowanie instytucji wyłączenia, czyli tej najdalej idącej ingerencji w prawo własności, niemniej nie może uchodzić z pola nam fakt, że nie tylko taka preferencja stoi przy celu publicznym. Preferencje mamy w różnych obszarach prawa, nie tylko prawa związanego z gospodarką nieruchomościami. Najbliższe to są przepisy o lokalizacji takich inwestycji, czyli planowanie i zagospodarowanie przestrzenne. Zaliczenie tych inwestycji wszystkich do katalogu celów publicznych będzie umożliwiało łatwiejszą ścieżkę w lokalizowaniu takiej inwestycji.

Dzisiaj, żeby taką inwestycję zrealizować, musimy mieć warunki zabudowy, czyli zachować m.in. zasadę dobrego sąsiedztwa. W sytuacji, gdybyśmy zaliczyli te przedsięwzięcia do celów publicznych, z takiego wymogu przy budowaniu takiej lokalizacji byśmy byli zwolnieni. To jest z punktu widzenia planowania przestrzennego.

System prawa podatkowego także przewiduje pewne preferencje. Mamy szereg zwolnień podatkowych, chociażby nie płacimy podatku od czynności cywilnoprawnych, jeżeli transakcja dotyczy nieruchomości, która to nieruchomość następuje w związku z realizacją postulatów ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zakres tej zmiany jest znacznie szerszy, aniżeli tylko kwestia czy to budowy, czy wyłączenia tej nieruchomości.

Powiem na marginesie, iż równoległe tę petycję rozpatrywała komisja senacka, z uwagi na to, że te postulaty dotyczyły art. 6 i to były trzy postulaty. Wysoka Komisja raczyła już dwa postulaty rozpatrzyć. Komisja senacka nie zdecydowała się na podjęcie działań w tym obszarze.

Natomiast, jeżeli chodzi o ten drugi aspekt, czyli dopuszczenie, aby można było wyłączać na rzecz podmiotu prywatnego, to w polskim porządku prawnym ta zasada wyłączenia oparta na tym, że beneficjentem wyłączenia jest wyłącznie Skarb Państwa czy jednostka samorządu terytorialnego, daje gwarancje dla właściciela nieruchomości, który został wyłączony, tego, że w przypadku niezrealizowania celu publicznego ma on prawo bądź jego spadkobiercy do restytucji tego prawa i możliwości zwrotu wyłączonej nieruchomości.

W sytuacji, kiedy wyłączałby podmiot prywatny, musielibyśmy stworzyć instrumenty prawne, które by gwarantowały to, że nieruchomość byłaby wyłączona z obrotu. Oczywiście można wprowadzać prawo odkupu, jakieś inne obostrzenia, ale ustawa o gospodarce nieruchomościami pozwala na takie ułożenie stosunku prawnego z podmiotem, który miałby realizować tę inwestycję, iż ta inwestycja zostaje zrealizowana. Więc, z punktu widzenia gospodarki nieruchomościami nie dostrzegamy potrzeby, aby rozszerzać katalog art. 6 o tego typu inwestycje i dopuścić wyłączenie na rzecz podmiotów prywatnych.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję panu naczelnikowi.

Jeszcze przedstawiciel Związku Miast Polskich, pan Marek Wójcik, bardzo proszę.

Pełnomocnik Zarządu Związku Miast Polskich Marek Wójcik:

Marek Wójcik, Związek Miast Polskich.

Panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, szanowni państwo, ja chcę się przychylić do głosu przedstawicieli dwóch resortów, który przed chwilą usłyszeliśmy.

Chcę przypomnieć, że ustawa o samorządzie gminnym w art. 7 ust. 1 pkt 2 wskazuje, że dostarczenie energii elektrycznej jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego. Ten artykuł nie przesądza, ale kolejne przesądzą o tym, że niekoniecznie gmina musi swoje zadania własne realizować samodzielnie.

W związku z tym w dzisiejszym stanie prawnym, głównie w oparciu o art. 113 ustawy o gospodarce nieruchomościami, wywłaszczenie następuje na rzecz jednostki samorządu terytorialnego i nie ma żadnych przeszkód, żeby ta wywłaszczona nieruchomość następnie została przekazana podmiotowi prywatnemu do realizacji celu publicznego. Natomiast jest konstytucyjnie zapisana gwarancja wywłaszczenia na rzecz Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, która stanowi ewidentny bezpiecznik pozwalający na to, aby to wywłaszczenie realizowało cel publiczny.

Chcę też powiedzieć, że, jak się orientowałem, nie mieliśmy tego typu wniosków ze strony osób fizycznych, co do wywłaszczenia na ich rzecz. Wydaje się, że byłoby to spore zaburzenia dzisiejszego stanu prawnego. Tym bardziej, że tak jak słusznie przed chwilą to powiedziano, gdyby uzupełnić katalog art. 6 ustawy o te cele, to wówczas de facto wywłaszczenie następowałoby niejako automatycznie i jednostka samorządu terytorialnego miałaby bardzo ograniczone prawa, także w kontekście planowania przestrzennego.

Wydaje się, że dzisiaj w związku z tym nie ma żadnych przeszkód, aby szanując swobodę prowadzenia działalności gospodarczej, podmioty prywatne zwracały się do jednostek samorządu terytorialnego czy też Skarbu Państwa o udostępnienie wywłaszczonej nieruchomości na realizację przedsięwzięć, chociażby dotyczących zaopatrzenia w energię elektryczną. Stąd przychylamy się do wniosku resortu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Podobnie wypowiada się nasz stały doradca, pan Krzysztof Pater. Wskazuje, że niedawno rozpatrywaliśmy podobną petycję i że właśnie to zdefiniowanie tego celu publicznego i podmiotu, na rzecz którego dokonywana byłaby taka jednak daleko idąca procedura, w jego ocenie wskazuje na to, aby nie uwzględniać żądania zawartego w petycji.

Panie pośle, bardzo proszę. Czy ktoś z państwa jeszcze, przepraszam? Nie widzę. Proszę pana posła referenta zatem o konkluzję i rekomendację.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, rzeczywiście zakres tej zmiany jest bardzo szeroki. Podzielam stanowisko Ministerstwa Energii, aby zakończyć pracę nad petycją przez nieuwzględnienie żądania będącego przedmiotem petycji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Zatem jest rekomendacja, aby nie uwzględniać żądania zawartego w petycji postulującej zmianę art. 6 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie widzę. Uznaję, iż Komisja podjęła taką decyzję.

Szanowni państwo i kolejna petycja, którą referuje pan poseł Robert Warwas, w sprawie zmiany ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług w zakresie umożliwienia gminom odliczania podatku naliczonego od wydatków na budowę mieszkań socjalnych.

Proszę o przedstawienie petycji.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Dziękuję.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, przedmiotem petycji jest podjęcie inicjatywy ustawodawczej, polegającej na zmianie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, w zakresie przyznania gminom prawa do odliczania podatku od towarów i usług z tytułu realizacji inwestycji w części dotyczącej budowy socjalnych lokali mieszkaniowych na wynajem w oparciu o współczynniki, o których mowa w art. 86 ust. 2a i art. 90 ustawy o podatku od towarów i usług.

Petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu, spełnia wszelkie wymogi formalne.

Zdaniem wnoszącego petycję w obecnym stanie prawnym gmina nie ma prawa do odliczenia podatku naliczonego od wydatków na budowę mieszkań socjalnych, gdyż nie istnieje związek dokonanych zakupów ze sprzedażą opodatkowaną. Bowiem wynajem lokali socjalnych na rachunek własny wyłącznie na cele mieszkaniowe jest zwolniony od podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 36 ustawy o podatku od towarów i usług. Jednocześnie wnioskodawca zauważa, że stawka podatku VAT w takim przypadku powinna wynosić 8%. Petycja nie zawiera propozycji treści zmienionych przepisów.

Rozpatrując postulat wnioskodawcy, należy w pierwszym rzędzie zauważyć, że podatek od wartości dodanej jest podatkiem zharmonizowanym w Unii Europejskiej, co oznacza, że wszelkie elementy konstrukcyjne podatku, takie jak podmiotowy i przedmiotowy zakres, podstawa opodatkowania, stawki podatkowe, zasady odliczania od podatku naliczonego mogą być kształtowane poprzez państwa członkowskie tylko w granicach wynikających z przepisów harmonizujących ten podatek.

Podstawowym aktem prawnym harmonizującym VAT jest dyrektywa rady 2006/111/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej. Przepisy polskiej ustawy zwalniające od podatków od towarów i usług, usług i w zakresie wynajmowania lub wydzierżawienia nieruchomości na cele mieszkaniowe pozostają w korelacji z postanowieniami dyrektywy VAT dotyczącymi zwolnienia od VAT dzierżawy i wynajmu nieruchomości. Zwolnienie z art. 43 ust. 1 pkt 36 ustawy o podatku od towarów i usług w związku z art. 43 ust. 20 ustawy o podatku od towarów i usług ma charakter bezwzględnie obowiązujący i dotyczy tym samym mieszkań wybudowanych i wynajmujących przez organy władzy publicznej na cele socjalne.

Reasumując, należy uznać, że w obecnym stanie prawnym nie jest możliwe przyznanie gminie prawa do odliczenia podatku naliczonego, związanego z towarami i usługami nabytymi dla celów realizacji inwestycji mieszkaniowych z zamiarem wynajmu mieszkań socjalnych, również z zastosowaniem propozycji wynikających z art. 86 ust. 2a ustawy o podatku od towarów i usług oraz zasad określonych w art. 90 ustawy o podatku od towarów i usług, bowiem sprzeciwiają się temu przepisy dyrektywy VAT. Możliwość taką gmina uzyska ewentualnie w przypadku zmiany przeznaczenia wybudowanych przez siebie budynków.

W związku z powyższym zawarte w petycji żądanie zmiany przepisów należy uznać za niezasadne. Przyznanie gminie prawa do odliczenia podatku naliczonego, związanego z towarami i usługami nabytymi dla celów realizacji inwestycji mieszkaniowych z zamiarem wynajmu mieszkań socjalnych, również z zastosowaniem propozycji wynikających z art. 86 ust. 2a oraz zasad określonych w art. 90 ustawy o podatku od towarów i usług, prowadziłoby do naruszenia przepisów dyrektywy VAT kształtujących zasady odliczenia podatku naliczonego.

W związku z powyższym rekomenduję zakończenie prac nad petycją poprzez nieuwzględnienie żądania będącego przedmiotem petycji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję panu posłowi.

Na posiedzeniu są obecne przedstawicielki Ministra Finansów. Z pisma od ministra finansów wynika, że sprawa była już rozpatrywana w Ministerstwie Finansów. Proszę zatem panie o przedstawienie stanowiska Ministra Finansów.

Naczelnik wydziału w Departamencie Podatku od Towarów i Usług Ministerstwa Finansów Anna Mytyk:

Bardzo dziękuję.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni goście, istotnie, petycja o identycznym brzmieniu wpłynęła również pośrednio do Ministra Finansów. Została złożona do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i przekazana do Ministra Finansów do rozpatrzenia zgodnie z właściwością. Zawiadomienie o sposobie załatwienia tej petycji Minister Finansów wydał w dniu 19 lipca, czyli w ubiegły piątek. Tę informację przekazaliśmy

do szanownego pana przewodniczącego co do sposobu załatwienia tej petycji. Wskazaliśmy, że ta petycja nie została uwzględniona. Minister finansów nie uwzględnił tej petycji.

Zauważamy też, że opinia Biura Analiz Sejmowych, która była przygotowana przez państwa w odniesieniu do petycji, która została złożona do Sejmu, jest, można uznać, zasadniczo zbieżna ze stanowiskiem Ministra Finansów. Powołując się na kwestię konieczności zachowania zgodności z przepisów krajowych o podatku od towarów i usług z dyrektywą VAT, która ma za zadanie harmonizować te przepisy w charakterze unijnym, w obecnym stanie prawnym faktem jest, że gminie z tytułu budowy takich lokali społecznych przeznaczonych wyłącznie na wynajem zasadniczo prawo do odliczenia nie przysługuje i jest to zgodne z przepisami VAT, których harmonizacja z przepisami unijnymi jest konieczna. Taki jest stan obecny.

Odnosząc się do propozycji zawartej w petycji, co też wynika z opinii Biura Analiz Sejmowych, minister finansów uznał, że wprowadzenie obniżonej stawki VAT na wynajem takich lokali społecznych, które obecnie w stanie prawnym wynikającym z ustawy o VAT podlegają zwolnieniu i jest to w zgodzie z dyrektywą unijną, która taką możliwość przewidziała, a polski ustawodawca taką możliwość wykorzystał i wprowadził, nie jest możliwe opodatkowane najmu tych lokali stawką obniżoną w wysokości 8%, ponieważ byłoby to niezgodne z dyrektywą VAT.

Jest natomiast możliwość, aby było to opodatkowane stawką podstawową, czyli obecnie 23%. Z tym że minister finansów nie uznaje, że taka propozycja będzie właściwa z uwagi na cele, którym służą takie lokale społeczne. Gmina, budując takie lokale społeczne i przeznaczając je na wynajem, gmina realizuje zadania własne. Te zadania są potwierdzone w innym akcie prawnym, tj. ustawa o ochronie praw lokatorów w mieszkaniowym zasobie gminy i w zmianie Kodeksu cywilnego, z której wynika, że zaspokajanie potrzeb członków wspólnoty samorządowej jest zadaniem własnym gminy. W związku z tym gmina realizując takie zadania własne, ma na celu zaspokojenie potrzeb mieszkańców, natomiast same lokale społeczne przeznaczone są na wynajem dla mieszkańców, których zasadniczo nie stać na wynajem mieszkań na rynku komercyjnym. W związku z tym wprowadzenie opodatkowania takiego najmu opodatkowania stawką podstawową mogłoby pogorszyć trudną sytuację ekonomiczną najemców tych lokali.

W związku z tym stanowisko Ministra Finansów jest takie, że pomimo że dyrektywa VAT daje możliwość, aby najem takich lokali nie był zwolniony z VAT-u, to jednak wprowadzenie opodatkowania stawką podstawową byłoby zasadniczo niezgodne z celami polityki mieszkaniowej państwa w tym znaczeniu, że godziłoby w najuboższe osoby, które mają prawo korzystania z takich lokali.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Czy zechciałaby pani się przedstawić jeszcze?

Naczelnik wydziału w departamencie MF Anna Mytyk:

Bardzo przepraszam. Moja godność Anna Mytyk, jestem naczelnikiem wydziału w Departamencie Podatku od Towarów i Usług Ministerstwa Finansów.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję, pani naczelnik.

Kto z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę.

Rekomendacja naszego stałego doradcy także wskazuje na bezzasadność petycji. Dlatego też pan Krzysztof Pater rekomenduje, aby nie uwzględnić żądania będącego przedmiotem tej petycji.

Bardzo proszę pana posła Warwasa o podsumowanie i konkluzję.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Również podzielam pogląd, aby zakończyć pracę nad petycją poprzez nieuwzględnienie żądania będącego przedmiotem petycji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Jest zatem rekomendacja, by nie uwzględnić żądania będącego przedmiotem petycji w sprawie zmiany ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

Czy do takiej rekomendacji są uwagi? Nie widzę. Uznaję, iż Komisja podjęła taką decyzję.

Szanowni państwo, w dodanym punkcie mamy cztery dezyderaty.

Pierwszy dezyderat do Prezesa Rady Ministrów w sprawie rozszerzenia możliwości przyznawania organizacjom pozarządowym małych grantów na zadania publiczne. Przypomnę, iż petycję rozpatrzyliśmy na posiedzeniu wyjazdowym 28 czerwca 2019 r. we Wrocławiu. Zapadła wówczas decyzja, aby w tej sprawie wystąpić z dezyderatem do Prezesa Rady Ministrów. Projekt dezyderatu państwo otrzymali.

Czy są uwagi do projektu dezyderatu? Nie widzę. Czy są uwagi, zastrzeżenia co do zamiaru przyjęcia tego dezyderatu? Nie widzę. Uznaję, że Komisja przyjęła dezyderat do Prezesa Rady Ministrów w sprawie rozszerzenia możliwości przyznawania organizacjom pozarządowym małych grantów na zadania publiczne.

Drugi dezyderat do Ministra Zdrowia. Decyzję także przyjęliśmy na posiedzeniu wyjazdowym 28 czerwca tego roku. Dezyderat jest w sprawie kształcenia i zdobywania uprawnień zawodowych przez specjalistów psychoterapii uzależnień oraz instruktorów terapii uzależnień. Referowałem tę petycję i rekomenduję przyjęcie dezyderatu w zaproponowanej wersji.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Proszę bardzo, pan Marek Wójcik.

Pełnomocnik Zarządu Związku Miast Polskich Marek Wójcik:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, ja chciałem w imieniu Związku Miast Polskich gorąco poprzeć ten dezyderat. Rzeczywiście problem kształcenia, poruszany w tym dezyderacie i problem zwiększania się potencjalnych odbiorców usług psychoterapeutów, mających doświadczenie pracy z osobami uzależnionymi, narasta. W związku z tym gorąco popieramy ten dezyderat.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Czy są zastrzeżenia do zamiaru przyjęcia dezyderatu w zaproponowanej wersji? Nie widzę. Uznaję, że Komisja przyjęła dezyderat do Ministra Zdrowia w sprawie kształcenia i zdobywania uprawnień zawodowych przez specjalistów psychoterapii uzależnień oraz instruktorów terapii uzależnień.

Trzeci dezyderat do Ministra Infrastruktury w sprawie aktualizacji przepisów ustawy o komercjalizacji państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej Poczta Polska. Petycję referował pan poseł Jacek Świat na posiedzeniu 4 lipca.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę. Czy są zastrzeżenia do projektu dezyderatu? Nie widzę. Uznaję, że Komisja przyjęła dezyderat do Ministra Infrastruktury w sprawie aktualizacji przepisów ustawy o komercjalizacji przedsiębiorstwa użyteczności publicznej Poczta Polska.

Ostatni dezyderat do Ministra Infrastruktury w sprawie zmiany stawek w zakresie kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli, motorowerów niebędących własnością pracodawcy. Petycję na posiedzeniu 4 lipca referował pan poseł Jacek Świat. Podjęliśmy wówczas decyzję o wystąpieniu z dezyderatem do Ministra Infrastruktury.

Czy ktoś z państwa ma uwagi do projektu dezyderatu? Nie widzę. Czy są zastrzeżenia co do zamiaru przyjęcia tego dezyderatu w przedstawionej wersji? Nie widzę. Uznaję, że Komisja przyjęła dezyderat do Ministra Infrastruktury w sprawie zmiany stawek w zakresie kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli, motorowerów niebędących własnością pracodawcy.

Szanowni państwo, na tym wyczerpaliśmy porządek tego posiedzenia. Za chwilę, o godzinie 13:00 rozpoczniemy... Przepraszam, o 14:00, oczywiście, rozpoczniemy 201. posiedzenie, na które już teraz zapraszam.

Dziękuję. Zamykam posiedzenie Komisji.